

До

16.35 УБ

Председателя на комисията по правни въпроси към 44-то Народно събрание на Република България

СТАНОВИЩЕ

от адв. **КАЛИН АПОСТОЛОВ АНГЕЛОВ**, член на Софийската адвокатска колегия.

Адрес: гр. София, ул. Средна гора № 32, ап. 10

ОТНОСНО

ЗАКОНОПРОЕКТ за изменение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 754-01-15, внесен от Корнелия Петрова Нинова и група народни представители на 01.06.2017 г.

Уважаеми г-н Кирилов,

представям Ви настоящото становище във връзка с внесения на 1 юни 2017г. от група народни представители законопроект за изменение на Наказателно-процесуалния кодекс, като моля същото да бъде доведено до знанието на членовете на комисията по правни въпроси и до другите народни представители.

1. Считаю предлаганият законопроект за безпринципен и популистки. С него не се отговаря на никаква възникнала обществена нужда. Той не е резултат от някакво изследване на действието на настоящата законодателна уредба. Видимо, целта му е единствено да отговори на една изкуствена медийна истерия, с надеждата на политическия рейтинг на вносителите му да се повиши.

2. Резултатът е един недомислен проект, който, ако се превърне в закон, ще унищожи една дълго подготвяна реформа в областта на пенетенциарното ни право. Нещо повече, в опита си да хванат вълната на медийно отразяване, вносителите дори не са се опитали да вникнат в сериозните и многопластови промени в законодателството, които влезнаха в сила през февруари 2017г.

Така например, в проекта не се отчита факта, че с промените пред февруари, бе премахната комисията по помилванията по чл. 73 от ЗИНЗС, която предлагаше на съда лишението от свобода за условно предсрочно освобождаване. Не е отчетено и това, че бе удължен срокът за правене на ново искане за УПО, в случай че съдът не уважи предходното от три на шест месеца (виж чл. 441 НПК). Не се отчита и факта че текстовете на чл. 439а ал. 1 и ал. 3, които се предлагат да отпаднат са резултат от множеството осъдителни решения на Съда в Страсбург срещу България.

Вносителите дори не коментират това, че промените, които искат да премахнат, бяха резултат от пилотно решение на Съда по правата на човека **Нешков и други срещу България**¹; че Република България изпълни това решение в последния възможен момент; че промените от февруари 2017г. бяха отговор и на безпрецедентно по своята острота Публично изявление на Европейския комитет за предотвратяване на изтезанията, нечовешкото или унижително отнасяне или изтезание от 2015г. относно условията в българските затвори, според което Република България дори не се и опитва да имитира реформи в областта.²

Нито един съществуващите тежки проблеми в българските затвори не е адресиран в обсъждания законопроект.

3. Отвъд тези видими проблеми на законопроекта обаче стои проблемът с чудовищната корупция, която е завзела местата за лишаване от свобода у нас.

Законодателната уредба отпреди февруари 2017г., със своята скритост от всякакъв публичен взор, беше благодатна почва за всевъзможни корупционни практики.

Никой не знаеше защо един затворник се предлага от администрацията за УПО, а друг не. Никой, извън затворническата администрация, нямаше поглед върху затворническото досие и какво съдържа то. Никой – дори самият лишен от свобода – нямаше достъп до индивидуалния план за изпълнение на присъдата. Никой от лишението от свобода не знаеше какво точно следва да изпълнява, за да покаже своето превъзпитание. Никой не знаеше каква е оценката на рискът от рецидив, по какъв начин се достига до нея и върху какво трябва да се наблегне.

¹ Виж на <https://goo.gl/id8BrE>

² Виж на <https://goo.gl/ptCa59>

За няколкомесечното действие на новата уредба, тези проблеми, разбира се, не бяха разрешени, но осветлиха фундаментални пропуски в работата на администрацията на затворите – липсата на изработени, дори формални, индивидуални планове; проблеми с отчитането на полагаия труд и с условията му; проблеми с отчитането на здравословното състояние на лишените от свобода; проблеми с налаганите дисциплинарни наказания и поощрения и т.н и т.н. Излезе наяве и това, че с лишените от свобода не се извършва каквато и да е социална и възпитателна дейност, а само документално се имитира такава. Стана все по-ясно, че хора изкарват години в затвора, през които доведени до оскотяват от безсмислие.

Скрита зад стените на затвора, отговорна само пред себе си, извън светлината на публичния взор, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ и част органите ѝ, си е позволила лукса да не върши нищо и да бълва корупция. Корупцията владееща затворите ни води до взаимна развала – и на затворниците и администрацията, която работи с тях. Тя – корупцията - расте в тъмнина и отнемането на правото на затворниците да сезират съда само ще я стимулира да завземе отново отнетите ѝ полета.

От всичко това патим Ние, българското общество, като веднъж плащаме, за да поддържаме една неработеща и корумпирана система, а втори път плащаме, страдайки от все по-тежка и превземаща ни престъпност.

4. Без да е свършена, настоящата уредба на института на Условното предсрочно освобождаване, позволява на българската пенитенциарна система да тръгне напред и да излезе от блатото, в което е заседнала от много години. Осветляването на недъзите в системата я кара самата система да заработи по-качествено и резултатите от това ще бъдат усетени с времето.

Нека не се подлъгваме от медийните истерии. В крайна сметка именно Съда определя някой ще получи УПО или не. Правото на искане на лишените от свобода директно до съда само осветляват дейността на ГДИН, а не гарантира освобождаването им.

Поради всичко гореизложено стичам, че приемането на обсъждания проект ще бъде една голяма грешка на Народното събрание на Република България и призовавам уважаемите Народни представители да го отхвърлят.

Гр. София

С уважение:

17.07.2012

